

A close-up photograph of several red ants crawling on a thick, light-brown braided rope. Several green leaves are scattered around the rope, some with visible bite marks. The background is dark and out of focus.

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS -OHJELMA 2022-2024

TAVOITTEISTA TOIMINTAAN

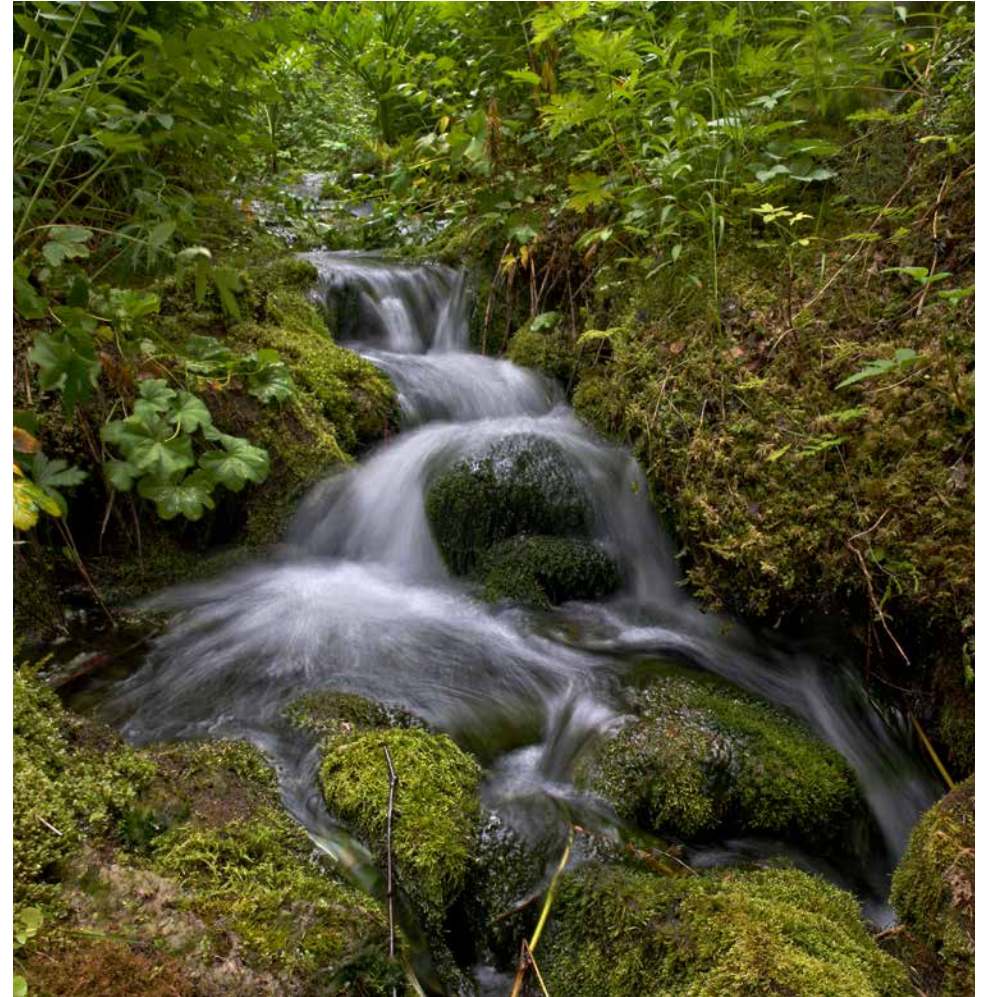

HELSINGIN YLIOPISTO

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE / VARAREHTORI TOM BÖHLING	3
JOHDANTO	4
KATSAUS KESTÄVYYTEEN HELSINGIN YLIOPISTOSSA	8
1 RAKENTEET JA JOHTAMINEN	
Kestävyyden ja vastuullisuuden edellytykset luodaan arjen rakenteilla.....	9
2 TUTKIMUS	
Tietoa, mahdollisuuksia ja ratkaisuja vastuullisen tieteen ja tutkimuksen pohjalta	15
3 OPETUS	
Maailmaa muuttavien asiantuntijoiden kouluttaminen.....	20
4 YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS	
Kohti parempaa maailmaa yhdessä muiden yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa.....	25
5 PÄIVITTÄINEN TOIMINTA	
40 000 ihmisen yhteisö edistää muutosta päivittäisellä toiminnallaan.....	31
EDISTYMISEN TARKASTELU: ARVIOINTI JA RAPORTOINTI	42

ESIPUHE

VARAREHTORI TOM BÖHLING

Helsingin yliopiston urauurtava perustutkimus, ennakkoluuloton uteliaisuus ja monitieteinen yhteistyö luovat edellytyksiä maailman suurimpien haasteiden ratkaisemiseksi. Tieteen ja tutkimuksen merkitys planeetan tulevaisuudelle on korvaamaton. Yliopistona meillä on suuri vastuu ja myös tilaisuus rakentaa entistä kestävämpää ja yhteisöllisempää tulevaisuutta.

Olemme Suomen suurin ja vanhin tiedeyliopisto. Olemme vuodesta 1640 lähtien olleet mukana luomassa oikeudenmukaista ja tasa-arvoista yhteiskuntaa. Vaalimme yliopiston pitkää historiaa, mutta ponnistelemme samalla paremman tulevaisuuden puolesta. Tavoittelemme muutosta yliopistolla tehtävän tutkimuksen ja yliopiston tarjoaman koulutuksen sekä kolmannen perustehtävämme eli yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen kautta niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa. Tunnistamme myös sen, että voimme 40 000 ihmisen yhteisönä vaikuttaa myös päivittäisellä toiminnallamme. Tässä kestävyys ja vastuullisuus -ohjelmassa kuvataan joitakin niistä toimenpiteistä, joita aiomme lähivuosina toteuttaa. Ohjelma sinällään ei ole tavoite, vaan sen tukemien toimien toteuttaminen.

Onnistuaksemme tarvitsemme yhteisöllistä, tasa-arvoista ja kukoistavaa yhteisöä. Ohjelma perustuu yhteistyöhön pohjaavaan prosessiin, jossa yliopistoyhteisö on ollut mukana laatimassa sille itselleen suunnattua asiakirjaa. Kehotan kaikkia tekemään osansa tässä ohjelmassa ja yliopiston strategiassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Nyt tarvitaan lupausten lisäksi toimintaa ja meidän jokaisen panosta. Olen ylpeä voidessani esitellä Helsingin yliopiston kestävyys ja vastuullisuus -ohjelman kaudelle 2022-2024.

Maria Mithailova

JOHDANTO

Helsingin yliopiston strategiassa kaudelle 2021–2030 todetaan, että haluamme olla vastuullisuuden ja kestävyys- edelläkävijä. Kunnianhimoisia tavoitteita ei saavuteta yhdessä yössä eikä ilman konkreettisia toimenpiteitä. **Tässä asiakirjassa esitellään Helsingin yliopiston kestävyys-tavoitteita ja -aloitteita kaudella 2022–2024.**

Tämä eri yksiköiden, ryhmien ja yksilöiden edistämien aloitteiden kokonaisuus korostaa pyrkimystämme sisällyttää kestävyys ja vastuullisuus kaikkeen toimintaamme sekä siirtyä yksittäisistä aloitteista entistä kokonaisvaltaisempaan kestävyysajatteluun. Tässä ohjelmassa hahmotellut toimenpiteet pohjautuvat aiempaan työhömmme. Matkamme kestävyys- saralla ei ala tästä, vaan tämä on seuraava askel kohti kestävä tulevaisuutta. Esimerkkejä tähänastisesta työtämme kestävyys- ja vastuullisuuden hyväksi on aiheeseen liittyvillä verkkosivuillamme.

Yhdentoista tiedekuntamme, yksiköidemme, henkilökuntamme ja opiskelijoidemme tekemä kestävyystyö on niin moninaista, ettei sitä voi koota kattavasti yhteen suunnitelmaan. Näin ollen **ohjelmassa esitettyjen toimien luettelo ei ole missään nimessä tyhjentävä**. Ohjelman tavoitteena on kuitenkin antaa yleiskuva toimistamme ja havainnollistaa Helsingin yliopiston sitoutumista YK:n Agenda 2030 -tavoiteohjelman toteuttamiseen.

Kertomalla läpinäkyvästi suunnitelmistamme edistämme avointa keskustelua tarvittavista toimenpiteistä ja uskomme voivamme tarjota uusia mahdollisuuksia kehittää työtämme. Jos haluamme rakentaa yksissä tuumin kestävyys-tavoitteiden saavuttamista tavoittelevaa yhteisöä, meidän on vaalittava ympäristöä, joka edistää rakentavaa keskustelua sekä tahtoa kuunnella ja oppia.

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS -OHJELMAN TAVOITTEENA ON

- tunnistaa tulevan toimintakauden tärkeimmät tavoitteet
- auttaa sisällyttämään kestävyys ja vastuullisuus osaksi kaikkea toimintaamme ottamalla samalla huomioon perustehtävämme (tutkimus, opetus ja yhteis-kunnallinen vuorovaikutus) sekä arjen toimintamme
- lisätä kestävyystavoitteidemme ja -työmme läpinäkyvyyttä.

Kestävyys ja vastuullisuus -ohjelmamme sisältää laajoja suosituksia tutkimukseen, opetukseen, hallintoon ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Olemme myös arvioineet sisäisiä rakenteita ja edellytyksiä, jotka osaltaan edistävät sitoutumistamme kestävyYTEEN. Näin ollen tämä asiakirja on jaettu kuuteen lukuun. Aluksi kuvaamme perusrakenteita ja tapoja, joilla luomme yhteistä vastuuta yliopistossa (luku 1. Kestävyyden hallinta). Seuraavaksi esittelemme tärkeimpiä tavoitteita ja aloitteita, jotka liittyvät perustehtäviimme tutkimukseen (luku 2), opetukseen (luku 3) ja yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen (luku 4). Viidennessä luvussa kerromme tärkeimmistä toimenpiteistä ja aloitteista, joilla päivittäisestä toiminnastamme tehdään entistä kestävämpää. Lopuksi luvussa 6 kerromme, miten edistymistä seurataan ja miten siitä raportoidaan. Kussakin luvussa on luettelo toimintaa tukevista käytännöistä ja suunnitelmista, jotka tarjoavat lisätietoa tukitoimista tai suunnitelluista toimenpiteistä.

OHJELMA PERUSTUU YLIOPISTON YHTEISIIN ARVOIHIN

TOTUUS SIVISTYS VAPAAUS YHTEISÖLLISYYS

JOTKA OHJAAVAT YLIOPISTOYHTEISÖN JOKAPÄIVÄISTÄ TOIMINTAA JA KANSSAKÄYMISTÄ.

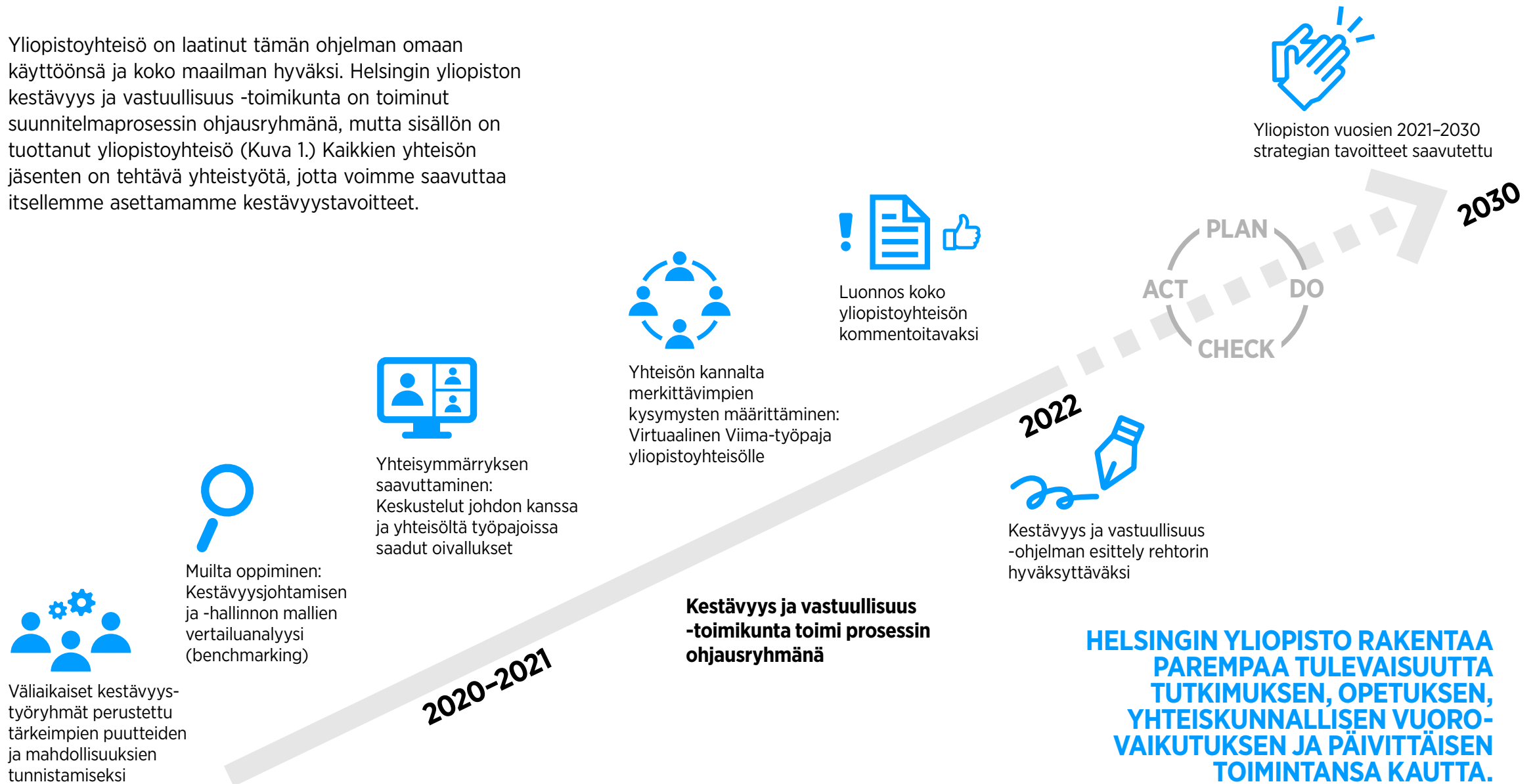
TAUSTALLA YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET JA UNIFIN KESTÄVÄN KEHITYKSEN JA VASTUULLISUUDEN TEESIT

Strategiamme mukaisesti pohjaamme kestävyystyömme YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin. Olemme sitoutuneet tukemaan työssämme YK:n kaikkia 17:ää kestävä kehityksen tavoitetta. Kaudella 2022-2024 lähestymistapamme korostaa erityisesti seuraavia tavoitteita: hyvä koulutus (tavoite 1), kestävä teollisuus, innovaatiot ja infrastruktuurit (tavoite 9), ilmastoteot (tavoite 13) sekä yhteistyö ja kumppanuus (tavoite 17).

YK:n tavoitteiden rinnalla Unifin kestävä kehityksen ja vastuullisuuden teesit muodostavat Helsingin yliopiston kestävyystyön raamit. Teesit edustavat suomalaisten yliopistojen yhteistä pyrkimystä ja tahtoa edistää muutosta, jolla on maailmanlaajuinen vaikutus.

Yliopistoyhteisö on laatinut tämän ohjelman omaan käyttöönsä ja koko maailman hyväksi. Helsingin yliopiston kestävyys ja vastuullisuus -toimikunta on toiminut suunnitelmaprosessin ohjausryhmänä, mutta sisällön on tuottanut yliopistoyhteisö (Kuva 1.) Kaikkien yhteisön jäsenten on tehtävä yhteistyötä, jotta voimme saavuttaa itsellemme asettamamme kestävyystavoitteet.

KUVA 1 Kestävyys ja vastuullisuus -ohjelman laatiminen: katsaus prosessiin

YLIOPISTON KESTÄVYYSVISIO

KESTÄVYYDEN JA VASTUULLISUUDEN EDELLÄKÄVIJÄ

Tarvitaan uudistava muutos kohti kestävää yhteiskuntaa. Meille tämä tarkoittaa vaikuttamista perustehtäviemme eli tutkimuksen, opetuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen sekä päivittäisen toiminnan, hallinnon ja johtamisen kautta.

Visiomme mukaan Helsingin yliopiston tuottama tieto tukee yhteiskuntaa kestävyden tavoittelussa. Laadukkaan opetuksen avulla koulutamme asiantuntijoita, joilla on kyky muuttaa maailmaa. Vaalimme globaalia vastuutamme ja kestävä kehitystä olemalla vuorovaikutuksessa ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Kestävyys ja vastuullisuus ohjaavat kaikkea päivittäistä toimintaamme.

PAINOPISTEALUEET 2022–2024

Olemme valinneet kestävyyden ja vastuullisuuden painopistealueet tutkimukselle, opetukselle, yhteiskunnalliselle vuorovaikutukselle, päivittäiselle toiminnalle sekä hallinnon ja johtamisen edellytyksille. Tulevina vuosina painotamme erityisesti näitä alueita.

TUTKIMUS

- Kestävyystudkimus ja globaalit kumppanuudet
- Turvallinen tutkimus- ja opetusympäristö
- Vastuullinen tutkimus

PÄIVITTÄINEN TOIMINTA

- Hiilineutraalius
- Luonnon monimuotoisuus ja kiertotalous
- Kestävät hankinnat
- Vastuullinen sijoitustoiminta
- Tasa-arvo ja monimuotoisuus
- Hyvinvointi ja osallistuminen

RAKENTEET JA JOHTAMINEN

- Tavoitteet ja mittarit
- Toiminnanohjaus
- Mahdollisuudet kestävyystoimintaan

OPETUS

- Kestävyys koulutuksessa
- Globaalit kumppanuudet
- Jatkuva oppiminen

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

- Tutkimustieto päätöksenteossa
- Vastuulliset kumppanuudet
- Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

1 RAKENTEET JA JOHTAMINEN

PAINOPISTEALUEET 2022–2024

- TAVOITTEET JA MITTARIT
- TOIMINNANOHJAUS
- MAHDOLLISUUDET KESTÄVYYSTOIMINTAAN

1 KESTÄVYYSTYÖN RAKENTEET JA JOHTAMINEN HELSINGIN YLIOPISTOSSA

KESTÄVYYDEN JA VASTUULLISUUDEN EDELLYTYKSET LUODAAN ARJEN RAKENTEILLA

Kestävyys ja vastuullisuuden edellytykset luodaan sisällyttämällä kestävyys hallintorakenteisiin ja toimintatapoihin. Kunnianhimoisten tavoitteidemme saavuttamisessa auttaa järjestelmällinen lähestymistapa, jossa roolit ja vastuut on määritelty.

Sitoumuksemme

Kunnianhimoiset strategiset tavoitteet edellyttävät konkreettisia toimenpiteitä, voimavarojen kohdistamista sekä selkeitä rooleja ja vastuualueita. Pyrimme entisestään vahvistamaan ja systematisoimaan kestävyys- ja vastuullisuustyöhömmme liittyviä rakenteita ja käytäntöjä muokkaamalla olemassa olevia toimintoja ja käytäntöjä kestävyys ja vastuullisuuden näkökulmasta sekä varmistamalla monipuoliset osallistumismahdollisuudet.

11

tiedekuntaa

4

erillistä laitosta

7

hallinnollista toimialaa

31 600

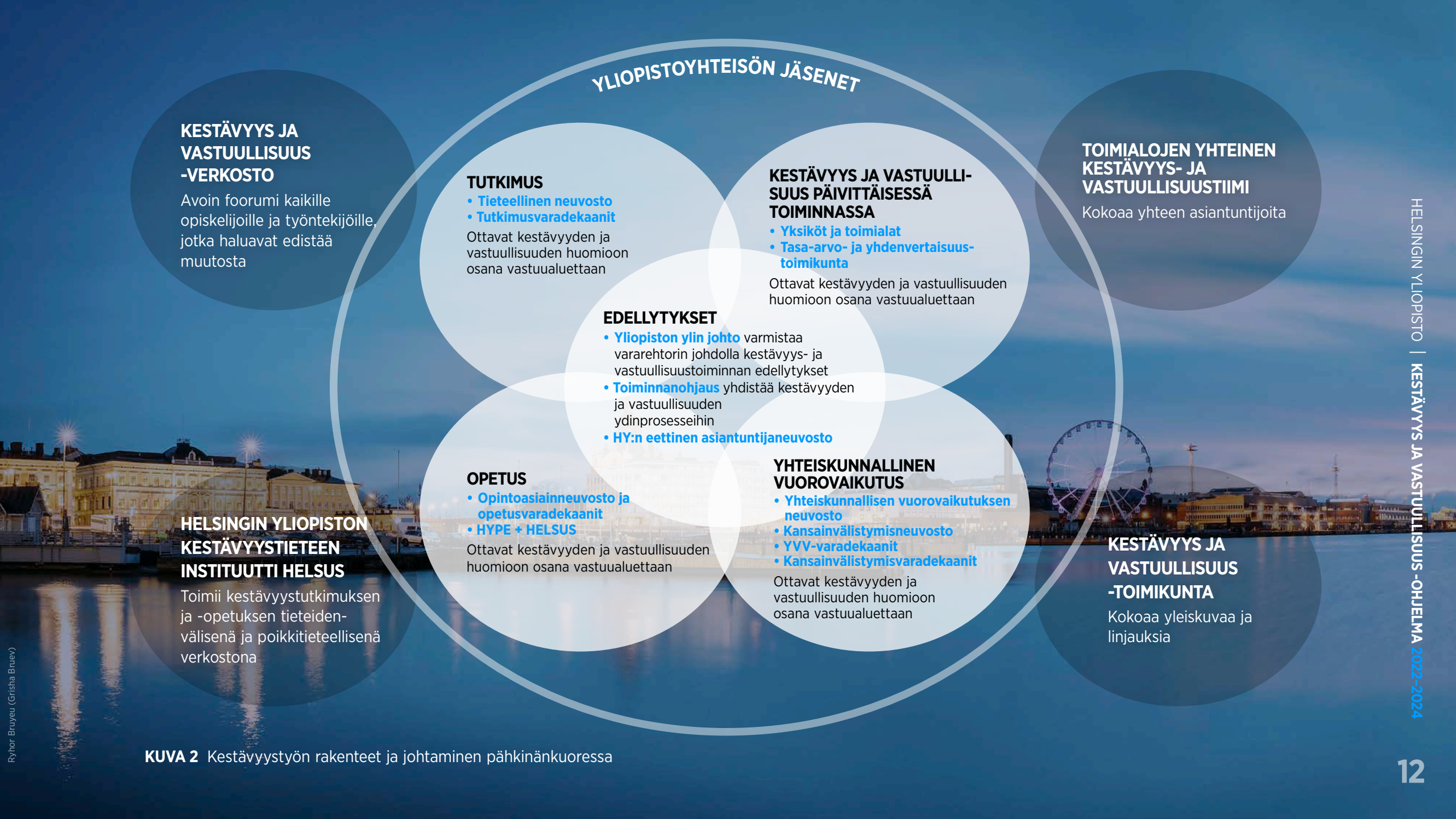
tutkinto-opiskelijaa

8 100

työntekijää

56 555

jatkuvaa oppijaa kehitti osaamistaan Helsingin yliopistossa vuonna 2020

YLIOPISTOYHTEISÖN JÄSENET

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS -VERKOSTO

Avoin foorumi kaikille opiskelijoille ja työntekijöille, jotka haluavat edistää muutosta

TUTKIMUS

- Tieteellinen neuvosto
- Tutkimusvaradekaanit

Ottavat kestävyiden ja vastuullisuuden huomioon osana vastuualuettaan

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS PÄIVITTÄISESSÄ TOIMINNASSA

- Yksiköt ja toimialat
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-toimikunta

Ottavat kestävyiden ja vastuullisuuden huomioon osana vastuualuettaan

TOIMIALOJEN YHTEINEN KESTÄVYYS- JA VASTUULLISUUSTIIMI

Kokoo yhteen asiantuntijoita

EDELLYTYKSET

- Yliopiston ylin johto varmistaa vararehtorin johdolla kestävyys- ja vastuullisuustoiminnan edellytykset
- Toiminnanohjaus yhdistää kestävyiden ja vastuullisuuden ydinprosesseihin
- HY:n eettinen asiantuntijaneuvosto

OPETUS

- Opintoasiainneuvosto ja opetusvaradekaanit
- HYPE + HELSUS

Ottavat kestävyiden ja vastuullisuuden huomioon osana vastuualuettaan

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

- Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen neuvosto
- Kansainvälistymisneuvosto
- YVV-varadekaanit
- Kansainvälistymisvaradekaanit

Ottavat kestävyiden ja vastuullisuuden huomioon osana vastuualuettaan

KESTÄVYYS JA VASTUULLISUUS -TOIMIKUNTA

Kokoo yleiskuvaa ja linjauksia

HELSINGIN YLIOPISTON KESTÄVYYSTIETEEN INSTITUUTTI HELSUS

Toimii kestävyystutkimuksen ja -opetuksen tieteidenvälisenä ja poikkitieteellisenä verkostona

KUVA 2 Kestävyystyön rakenteet ja johtaminen pähkinänkuoressa

KESTÄVYYDEN HALLINTA JA JOHTAMINEN HELSINGIN YLIOPISTOSSA: PAINOPISTEALUEET JA TÄRKEIMMÄT TOIMET KAUELLA 2022-2024

PAINOPISTEALUE: TAVOITTEET JA MITTARIT	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Asetamme kestävyys- ja vastuullisuustoiminnallemme selkeästi mitattavia ja seurattavia tavoitteita. Seuraamme tavoitteiden saavuttamista ja raportimme toiminnastamme avoimesti.	Julkaisemme kullekin toimeenpanosuunnitelmakaudelle kestävyys- ja vastuullisuusohjelman, jossa esitetään yliopiston keskeiset aiheeseen liittyvät tavoitteet, toimenpiteet sekä vastuuyksiköt ja -henkilöt ja edistetään kestävyys- ja vastuullisuustyömme läpinäkyvyyttä.	Seuraava ohjelma julkaistaan vuonna 2025	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Ohjelma julkaistu
	Kehitämme kestävyys- ja vastuullisuusraportointia julkaisemalla vuosittain kestävyys- ja vastuullisuusraportin, johon sisällytetään tietoa yliopiston aihepiiriin liittyvästä toiminnasta. Keskeiset tulokset raportoidaan vuosittain rehtorille ja vararehtoreille. Lisäksi yliopiston vuosikertomuksessa esitetään yhteenveto tärkeimmistä kestävyys- ja vastuullisuustoimista.	Vuosittain vuodesta 2022 alkaen	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Vuosittainen raportti Vuosikertomuksen pääluku
	Teemme kestävyys- ja vastuullisuusteemoista pysyvän osan rehtorin ja yksiköiden välisiä tavoiteneuvotteluita.	Vuosittain vuodesta 2022 alkaen	Toiminnanohjaus	Kestävyys ja vastuullisuus yhtenä tavoiteneuvotteluiden teemana

PAINOPISTEALUE: TAVOITTEET JA MITTARIT	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Asetamme kestävyys- ja vastuullisuustoiminnallemme selkeästi mitattavia ja seurattavia tavoitteita. Seuraamme tavoitteiden saavuttamista ja raportoimme toiminnastamme avoimesti.	Vuosittain käytävä keskustelu kestävyys- ja vastuullisuusviitekehyksestä lisätään yliopiston toimikuntien ja neuvostojen asialistaan. Osana tätä jokavuotista katsausta toimikunnat ja neuvostot tarkastelevat erityisesti Unifin kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teesien sekä yliopiston kestävyys ja vastuullisuus -ohjelman toteutumista, ja arvioivat oman alansa kehitystarpeita.	Vuosittain vuodesta 2022 alkaen	Toimikuntien ja neuvostojen sihteerit, viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Yhteenvedo edellisvuodesta ja katsaus tulevaan vuoteen, toteutetaan joka kevät
	Selvitämme, miten kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulma voidaan yhdistää entistä paremmin yliopiston laatutyöhön ja -ajatteluun. Selvitämme yliopistolle sopivia vastuullisuuden ja kestävyiden mittareita.	Vuoteen 2025 mennessä	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet, toiminnanohjaus	Yliopistotason mittarit
	Osallistumme vuosittain julkaistavaan Times Higher Education (THE) Impact Ranking -vertailuun.	2022	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet, toiminnanohjaus	Sijoittuminen 50 parhaan joukkoon THE Impact Ranking -vertailussa

PAINOPISTEALUE: TAVOITTEET JA MITTARIT	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
	Perustamme Helsingin yliopiston kestävyysrahaston tukemaan yliopiston kestävyyteen liittyvää tutkimusta, opetusta ja yhteiskunnallista vuorovaikutusta.	2022	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Rahasto perustettu
PAINOPISTEALUE: TOIMINNANOHJAUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Sisällytämme kestävyys- ja vastuullisuuden arvioinnin osaksi yliopiston hankesuunnittelua ja raportointia sekä yliopiston sisäisiä auditointeja ja riskinhallintaa.	Selvitämme, miten kestävyys- ja vastuullisuuden arvioinnista voidaan tehdä entistä kiinteämpi osa yliopiston hankesuunnittelua ja -raportointia.	Vuoteen 2024 mennessä	Yleishallinto, tietotekniikkakeskus, viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Kestävyys ja vastuullisuus -arviointi hankesuunnittelussa ja -raportoinnissa
	Selvitämme, miten kestävyys- ja vastuullisuuden arviointi voidaan sisällyttää yliopiston projektinhallinnan strategiaan salkkukatsauksiin.	Vuoteen 2024 mennessä	Toiminnanohjaus, viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Salkkukatsaus arvioitu
	Kehitämme vastuullisuuteen ja kestävyyteen liittyvää riskinarviointia yksiköissä.	Vuoteen 2025 mennessä	Yleishallinto	Riskinarviointia kehitetty

PAINOPISTEALUE: MAHDOLLISUUDET KESTÄVYYSTOIMINTAAN	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Vahvistamme henkilökunnan, opiskelijoiden ja alumnien mahdollisuuksia edistää sekä entistä kestävämpää tulevaisuutta että yhteisöllisyyden tunnetta. 	Kehitämme sellaisia yliopiston kestävyys- ja vastuullisuusverkoston toimintoja, jotka tarjoavat yhteisölle mahdollisuuden edistää YK:n kestävä kehityksen tavoitteita käytännössä. Osallistamme yliopiston alumnit verkostotoimintaan ja etsimme keinoja edistää kestävyyttä ja vastuullisuutta yhdessä alumniemme kanssa. Edistämme keskustelua, pohdintaa ja toimintaa, joka käsittelee ja edistää kestävyyttä.	2022-2024	Yhteiskuntasuhteet	Kestävyys ja vastuullisuus-verkosto toiminnassa
	Edistämme kestävyyttä ja vastuullisuutta yhdessä ylioppilaskunnan kanssa ja etsimme keinoja edistää kestävyyttä ja vastuullisuutta yhdessä opiskelijoidemme kanssa entistä tehokkaammin. Kehitämme kampusviljelyä Kampusviljely ry:n ja ylioppilaskunnan kanssa.	2022-2024	Yhteiskuntasuhteet	Kampusviljely mahdollistettu kolmella kampuksella, opiskelijaedustus hankkeissa ja toimikunnissa

Mahdollisuudet kestävyystoimintaan

- [Laadunhallinta](#)

2 TUTKIMUS

PAINOPISTEALUEET 2022-2024

- KESTÄVYYSTUTKIMUS JA GLOBAALIT KUMPPANUUDET
- TURVALLINEN TUTKIMUS- JA OPETUSYMPÄRISTÖ
- VASTUULLINEN TUTKIMUS

2 TUTKIMUS

TIETOA, MAHDOLLISUUKSIA JA RATKAISUJA VASTUULLISELLA TIETEELLÄ JA TUTKIMUKSELLA

Tutkitun tiedon avulla voidaan tunnistaa kriittiset kohdat kestävämmien tapojen muuttamiseksi. Tieteen ja tutkimuksen vaikutus ulottuu kuitenkin ratkaisuja pidemmälle. Turvallisten, vakaiden ja vauraiden yhteiskuntien peruspilarit ovat elimellisesti yhteydessä akateemisen vapauden ja vuoropuhelun laajempiin vaikutuksiin. 381-vuotias instituutio tarjoaa pidemmälle tähyävän ja kipeästi kaivatun näkökulman talouselämän kvartaalisuunnittelun tai nopeatempoisen poliittisen muutoksen rinnalle. Vaalimme vuoropuhelua ja yhdistämme toimintaamme moninaisia tietämisen tapoja. Yliopistot tuottavat kulttuuri- ja tietopääomaa, joka tutkimuksen lisäksi perustuu rehellisyyteen, suvaitsevaisuuteen ja elinikäiseen oppimiseen. Emme tiedä tulevista haasteista, joten uteliaisuus, tieteen autonomia ja tutkimuksen vapaus ovat tutkimuksen keskeisiä arvoja.

Tutkimuksen saralla kestävyys tarkoittaa myös hyvän tieteellisen käytännön periaatteiden noudattamista, avoimen tieteen periaatteiden tukemista ja monitahoisen globaalien näkökulmien edistämistä tavoiteltaessa ratkaisuja kestävyysasteisiin.

Sitoumuksemme

Rakennamme globaalien vastuun hengessä entistä kestävämpää tulevaisuutta tuottamalla tietoa, jonka avulla kehitetään ratkaisuja niin paikallisiin kuin globaaleihin ongelmiin maailmanlaajuisen yhteisön hyödyksi. Lisäämme yhteiskuntaa hyödyttävää tietämystä tekemällä vastuullista ja eettistä tutkimusta. Tavoittemme on olla vuonna 2030 kansainvälisesti tunnettu ja houkutteleva monialainen kestävyystutkimuksen ja -opetuksen keskittymä. Avoimuus on perustehtäviemme toteuttamisen perusedellytys. Pyrimme varmistamaan, että tutkimusta voidaan toteuttaa turvallisissa olosuhteissa ilman väkivallan tai vainon uhkaa.

TUTKIMUS: PAINOPISTEALUEET JA TÄRKEIMMÄT TOIMET 2022-2024

PAINOPISTEALUE: KESTÄVYYSTUTKIMUS JA GLOBAALIT KUMPPANUUDET	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Vahvistamme yliopiston korkealaatuista kestävyys-tutkimusta sekä viestimme siitä yhdessä kumppaneidemme kanssa. Kehitämme globaaleja kumppanuksia ja näkökulmia sekä globaalia asiantuntemusta.	Vahvistamme Kestävyystieteen instituutin (HELSUS) kautta tiedekuntien välisiä hankkeita, jotka liittyvät tieteidenväliseen, poikkitieteelliseen ja ratkaisukeskeiseen kestävyys-tutkimukseen.	2022-2024	HELSUS	Tiedekuntien väliset kestävyystieteen aloitteet €/vuosi (HELSUS)
	Lisäämme strategisia tohtorikoulutettavien paikkoja kestävään kehitykseen liittyvissä monitieteisissä teemoissa palkkaamalla 10 monitieteistä näihin teemoihin keskittyvää väitöskirjatutkijaa.	2022-2026	Tohtoriohjelmat	Työsopimukset
	Vahvistamme globaaleja kumppanuuksiamme muun muassa perustamalla vaihto-ohjelman afrikkalaisissa yliopistoissa työskenteleville nuorille tutkijoille kestävä kehityksen tavoitteiden puitteissa.	2022-2025	Kansainväliset asiat	Pilotti toteutettu ja ohjausryhmän arvioima vuoden 2025 loppuun mennessä
	Kehitämme tapoja seurata ja analysoida kestävä kehitykseen liittyviä tutkimusjulkaisuja.	2022-2024	Kirjastometriikka-ryhmä	Osa kestävyys- ja vastuullisuusraporttia
	Koordinoimme suomalaisten yliopistojen UniPID-kehitysyhteistyöverkostoa ja tuemme sen pyrkimyksiä muodostaa vastuullisia globaaleja akateemisia kumppanuuksia, kuten aloitetta laatia eettiset ohjeet globaalin etelän toimijoiden kanssa tehtävälle akateemiselle yhteistyölle.	2021-2024	UniPID, kansainväliset asiat, maatalous-metsätieteellinen tiedekunta	UniPIDin strategia

PAINOPISTEALUE: TURVALLINEN TUTKIMUS- JA OPETUSYMPÄRISTÖ	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Ryhdyimme toimiin, joilla varmistetaan, että tutkimusta voidaan tehdä turvallisissa oloissa ilman väkivallan tai vainon uhkaa panostamalla suojelun tarpeessa olevien tutkijoiden ja opiskelijoiden suojelemiseen.	Osallistumme uhattujen tutkijoiden suojelemiseen toimimalla Scholars at Risk (SAR) -verkostossa ja siihen liittyvien rahoitusjärjestelyiden kautta. Toimimme SAR:n Suomen-osaston puheenjohtajana vuosina 2022–2023.	2022–2023	Kansainväliset asiat	Tehtävät SAR:n puheenjohtajana

PAINOPISTEALUE: RESPONSIBLE RESEARCH	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Tarjoamme järjestelmällisen yliopisto- ja yksikötason tavan edistää avointa tiedettä ja tutkimusta, hyvää tieteellistä käytäntöä ja tutkimusdatan vastuullista hallintaa.	Vahvistamme akateemiselle henkilöstölle tarjottua tukea tutkimusetiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Kehitämme esihenkilöille ja tutkijoille tarkoitettua tutkimusetiikan verkkokoulutusta. Tarjoamme vastuullisen tutkimuksen koulutusta. Tuemme aktiivisesti vastuullista tutkimusdatan hallintaa tutkimusdatapolitiikkamme ja tietosuojaperiaatteidemme sekä niiden toimeenpanon kautta.	2022-2024	Tutkimuspalvelut	Verkkokoulutuksen pilottiversio valmistuu vuoteen 2023 mennessä
	Tuemme avoimen tieteen, tutkimuksen ja oppimisen periaatteita osana vastuullista tutkimusta. Perustamme avoimen tieteen ja tutkimuksen koordinointielimen, määritämme avoimen tieteen ja tutkimuksen tavoitteet sekä laadimme säännöt avointen infrastruktuurien ja datan tarjoamiselle. Otamme avoimen tieteen ja tutkimuksen saralla saavutetun pätevyyden osaksi tutkimuksen ja tutkijoiden arviointia.	Tammikuu 2024	Tutkimuspalvelut	Koordinointielimen toiminta käynnistynyt, säännöt muotoiltu

Muita linjauksia ja suunnitelmia

- Vastuullinen tiede
- Tutkimusetiikka
- Hyvä tieteellinen käytäntö
- Avoin tiede
- Akateemisen vapauden tukikäytännöt (osa eettisiä ohjeita)
- Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikka
- Tietosuojaa koskevat periaatteet

3 OPETUS

PAINOPISTEALUEET 2022–2024

- KESTÄVYYS KOULUTUKSESSA
- GLOBAALIT KUMPPANUUDET
- JATKUVA OPPIMINEN

3 OPETUS

MAAILMAA MUUTTAVIEN ASIAN- TUNTIJOIDEN KOULUTTAMINEN

Uskomme, että tieto ja oppiminen kuuluvat kaikille, ja pyrimme kouluttamaan asiantuntijoita, jotka muuttavat maailmaa. Haluamme tarjota kaikenikäisille oppijoille tiedot, osaamisen, arvot ja asenteet, joilla voidaan tarttua meitä vastassa oleviin ja toisiinsa liittyviin globaaleihin haasteisiin. Meillä on sekä vastuu että suuri etuoikeus ja tilaisuus kouluttaa vuosittain yli 30 000 opiskelijaa. Tiedekasvatuksen ja elinikäisen oppimisen ansiosta meillä on suuret vaikutusmahdollisuudet.

Sitoumuksemme

Tavoittemme on olla vuonna 2030 kansainvälisesti tunnettu ja houkutteleva monialainen kestävyystutkimuksen ja -opetuksen keskittymä. Kestävyysteemat yhdistetään kattavasti kaikkiin koulutusohjelmiin, jotta yliopisto kouluttaa asiantuntijoita, jotka ohjaavat maailmaa kohti kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta. Tiedekasvatuksen ja -viestinnän avulla viemme tutkimukseen perustuvaa ajattelua yliopiston ulkopuolelle, sillä tieto kuuluu kaikille.

Veikko Somerpuro

OPETUS: PAINOPISTEALUEET JA TÄRKEIMMÄT TOIMET KAUDELLA 2022-2024

PAINOPISTEALUE: KESTÄVYYS KOULUTUKSESSA	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Varmistamme, että kestävä kehityksen tavoitteet sisällytetään soveltuvin osin kaikkien koulutusohjelmien tavoitteisiin ja sisältöihin. Vahvistamme kaikilla aloilla tohtorikoulutettavien osaamista kestävä kehityksen haasteiden ratkaisemisessa.	Laadimme opetussuunnitelmakauden 2023–2026 suunnittelutyön yhteydessä yhteiset käytännöt ja ohjeet kestävyysosaamisen vahvistamiseksi. Kestävyys ja vastuullisuus otetaan osaksi akateemisten asiantuntijataitojen mallia.	2022	HYPE, HELSUS, koulutusohjelmat	Käytännöt, akateemisten asiantuntijataitojen malli päivitetty
	Toteutamme kestävä kehityksen edistämistä opetuksessa koskevan hankkeen, jossa koulutusohjelmat kehittävät keinoja sisällyttää kestävyysteemoja koulutussisältöihinsä. Hanke auttaa koulutusohjelmia soveltamaan kestävyyslinjauksia käytännön opetus-suunnitelmatyössä sekä kannustaa tiedekuntia ja koulutusohjelmia toteuttamaan yhteistä monitieteistä kestävyysopetusta.	2022–2024	HYPE, HELSUS, koulutusohjelmat	Kestävyyskurssin suorittaneiden määrä
	Vahvistamme opettajien ja koulutusohjelmien johtajien pedagogista osaamista ottamalla huomioon YK:n kestävä kehityksen tavoitteet ja suunnittelemalla opettajille suunnatun akateemiset asiantuntijataidot ja linjakas opetus -kurssin sekä muokkaamalla pedagogisten yliopistonlehtorien koulutusta ja yliopistopedagogiikan opetus-suunnitelmaa.	2022–2024	HYPE ja kaikki tiedekunnat yhdessä	Kestävyys yliopisto-pedagogiikan opetussuunnitelmassa
	Järjestämme vuosittain HELSUS Co-Creation Lab -yhteiskehittämisyhmän, jonka puitteissa maisteriopiskelijat pääsevät tarkastelemaan keskeisiä kestävyyshaasteita pro gradu -töissään yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	2022–2024	HELSUS	Valmistuneiden opinnäytetöiden määrä

PAINOPISTEALUE: GLOBAALIT KUMPPANUUDET	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Kehitämme kumppanuuksiin perustuvaa yhteistyötä globaalin etelän yliopistojen kanssa lisäämällä mahdollisuuksia keskinäiseen koulutukseen ja ammatilliseen kehittymiseen sekä kasvattamalla tietopääomaa opiskelijoiden kotimaissa.	Toteutamme One Health Early Career Champions -yhteistyötä Nairobin yliopiston kanssa.	2021-2022	Tohtorikoulutuksen palvelut, kansainväliset asiat	Pilotti valmis viimeistään tammikuussa 2023
	Vahvistamme globaalissa etelässä toimivien kumppaniemme kanssa tehtävää tasa-arvoista yhteistyötä globaalien koulutushaasteiden ratkaisemista edistävän Global Innovation Network for Teaching and Learning -verkoston (GINTL) ja muiden globaalien pilottien kautta.	2021-2024	GINTL-koordinointiryhmä kasvatus-tieteellinen tiedekunta, kansainväliset asiat	Globaalin etelän kanssa käynnissä olevien kumppanuuksien ja uusien yhteistyöaloitteiden määrä
	Koordinoimme suomalaisten yliopistojen UniPID-kehitysyhteistyöverkostoa. Toimintaan kuuluu yhteistyöhön perustuvien verkkokurssien suunnittelu yhdessä globaalin etelän yhteistyökumppanien kanssa.	2021-2024	UniPID, kansainväliset asiat, maatalous-metsätieteellinen tiedekunta	UniPIDin strategia

PAINOPISTEALUE: JATKUVA OPPIMINEN	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Nostamme kestävän kehityksen yhdeksi jatkuvan oppimisen kärjistä ja edistämme kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä kestävyystutkimuksen saralla.	Kehitämme kestävän kehityksen mikro-osaamiskokonaisuuden osana Una Europa -verkostoa ja tarjoamme ohjelmaa osana jatkuvan oppimisen koulutustarjontaamme.	Vuoteen 2023 mennessä	Una Europa -yhteistyön koordinointi (kansainväliset asiat, yleishallinto), sisältöä koordinoi matemaattis-luonnon-tieteellinen tiedekunta/INAR	Ohjelma tarjolla syksystä 2022 alkaen
Vahvistamme henkilöstön kykyä edistää kestävää kehitystä.	Kehitämme aktiivisesti jatkuvan oppimisen tarjontaamme ja siihen liittyvää yhteistyötä muiden korkeakoulujen kanssa. Sitoudumme koordinoimaan ja kehittämään Climate University -verkostoa sekä tarjoamme siihen liittyviä kursseja opiskelijoillemme. Tuemme kansallisen biodiversiteettikoulutusverkoston perustamista.	2022-2024	Opetus- ja opiskelija-palvelut, digitaalisen opetuksen ja jatkuvan oppimisen palvelut, koulutusohjelmat	Ristiinopiskelusta ansaitut opintopisteet, kaikkien kurssien tunnukset
	Kehitämme henkilöstömme kestävyysosaamista Vastuullinen yliopisto -ohjelman kautta. Laadimme ohjelmaan kaksi uutta osiota: kestävyys ja vastuullisuus yliopiston toimintaympäristössä sekä henkilöstölle suunnattu kestävyysaiheinen MOOC-kurssi. Tarjoamme henkilöstölle Tasavertainen yliopisto -koulutusohjelmaa.	2022-2024	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet, tilat ja kiinteistöt, HYPE, HELSUS, henkilöstöpalvelut	Vastuullinen yliopisto -ohjelman suorittaneiden määrä tammikuuhun 2024 mennessä

Muita linjauksia ja suunnitelmia

- [Jatkuva oppiminen Helsingin yliopistossa](#)
- [Avoin yliopisto](#)
- [Tiedekasvatus](#)

4 YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

PAINOPISTEALUEET 2022-2024

- TUTKIMUSTIETO PÄÄTÖKSENTEOSSA
- VASTUULLISET KUMPPANUUDET
- KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

4 YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS

KOHTI PAREMPAA MAAILMAA YHDESSÄ MUIDEN YHTEISKUNNALLISTEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Nykyisten globaalien haasteiden kiireellisyys ja laajuus korostavat yhteistyön merkitystä. Laajojen kansainvälisten alumni- ja kumppani-verkostojensa ansiosta yliopistoilla on paljon maailmanlaajuista vaikutusvaltaa. Kestävyysspyrkimyksiemme kannalta on ratkaisevan tärkeää ymmärtää, miten voimme vaikuttaa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, etenkin kun teemme yhteistyötä yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

Sitoumuksemme

Yliopistolla tuotettu tieto tukee yhteiskunnan kestävyysmurrosta. Edistämme globaalia vastuullisuutta ja kestävää kehitystä osallistumalla aktiivisesti kansainvälisiin keskusteluihin ja hankkeisiin sekä tutkimusohjelmien ja -linjausten suunnitteluun. Yliopiston vahvalla ja vastuullisella yritys yhteistyöllä, innovaatiotoiminnalla sekä yhteistyöllä kansalaisjärjestöjen kanssa ja muulla yhteiskunnallisella vuorovaikutuksella varmistamme tutkimustulosten entistä paremman saatavuuden yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Veikko Somerpuro

YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS: PAINOPISTEALUEET JA TÄRKEIMMÄT TOIMET KAUDELLA 2022-2024

PAINOPISTEALUE: TUTKIMUSTIETO PÄÄTÖKSENTEOSSA	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Vahvistamme yliopiston roolia vaikutusvaltaisena globaalina yhteiskunnallisena voimana tukemalla tutkimustietoon perustuvaa päätöksentekoa ja julkista keskustelua sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.	Tuemme päätöksentekoa ja julkista keskustelua sekä edistämme kestäväää tutkimustietoon perustuvaa yhteiskunnallista kehitystä. Järjestämme vuosittain Aalto-yliopiston kanssa Sustainability Science Days -tapahtuman, Suomen suurimman kestävyystieteen konferenssin.	2022-2024	HELSUS	Osallistujien määrä Sustainability Science Days -tapahtumassa
	Tuemme neuvoa-antavien kansallisten tiedepaneelien roolia. Kestävän kehityksen asiantuntijapaneelin koordinoituvastuu vuosina 2021-2022. Suomen ilmastopaneelin ja Suomen luontopaneelin viestinnän koordinointi.	2022-2024	HELSUS, viestintä ja yhteiskuntasuhteet	HY:n koordinointi- ja viestintätoimet
	Edistämme yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa. Kohdistamme kaupunkitutkimusinstituutti Urbariassa toteutettavat toimet vahvasti kestävyiden ja vastuullisuuden teemoihin vuosina 2022-2024. Urbarian toiminnan puitteissa Direct Dialogue -sarjan tapahtumat, tiede- ja tutkimussparraus sekä Kaupunkiakatemia strategisen johtoryhmän järjestämät johtajille suunnatut tutkimuskeskustelut keskittyvät vuosina 2022-2024 kestävyysteemaan ja sen vaikutuksen tehostamiseen.	2022-2024	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet, kaupunkitutkimus-instituutti Urbaria	Järjestettyjen tapahtumien ja niihin osallistuneiden määrä
	Pyrimme tuomaan kestävyiden ja vastuullisuuden esille kaikessa yliopiston viestinnässä.	2022-2024	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet	Tiedekulman tapahtumasarja

PAINOPISTEALUE: VASTUULLISET KUMPPANUUDET	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Varmistamme, että kestävät ja vastuulliset toimintamallit ovat osa kaikkia kumppanuuksi-amme ja tapahtumiamme. Vahvistamme yliopiston yrittäjyys- ja innovaatio-toimintaan liittyvää kestävyys- ja vastuullisuusosaamista ja -ajattelua.	Päivitämme yritysyhteistyön eettiset ohjeet. Laadimme ohjeet ja mahdollisesti myös lomakkeet tutkimukseen osallistuvien yhteistyökumppaneiden arvioimiseksi.	2022	INNO-tiimi	Eettiset ohjeet julkaistu
	Vahvistamme vastuullisuuden ja kestävyysarvion osana mahdollisten varainhankintakumppaneiden strategioiden analysointia ja kansainvälisten kumppaneiden yhteistyöpyrkimysten tarkastelua.	2022-2024	Varainhankinta-tiimi	Kestävyys yhtenä varainhankinta-hankkeiden valintakriteerinä, kestävyyskohdistetut lahjoitukset
	Parannamme riskien arviointia ja hallintaa kansainvälisessä yhteistyössä.	Vuoden 2022 alku	Kansainväliset asiat	Pilottihanke käynnissä vuonna 2022
	Varmistamme, että yliopistolla järjestettävät tapahtumat ovat YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisia. Laadimme yliopistotason käsikirjan kestävien tapahtumien järjestämistä varten, jotta saamme konkreettisia työkaluja ja ohjeita yliopistolla järjestettäviin tai yliopistoyhteisön järjestämiin tapahtumiin.	Kesäkuu 2023	Konferenssi- ja tapahtumatiimi	Käsikirja laadittu ja sisällytetty tapahtumien järjestämiseen liittyvään ohjeistukseen ja prosessiin
	Edistämme opiskelijoiden ja tiedeyhteisön yrittäjyystaitoja Helsinki Think Companyn toiminnan kautta. Painopiste on kiireellisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin vaikuttamisessa ja ratkaisujen kehittämisessä merkittäviin ongelmiin yrittäjyyden tarjoamien mahdollisuuksien avulla. Tuemme yhteiskunnan kestävyysmurrosta kampusten yrityshautomo-toiminnalla.	2022-2024	INNO-tiimi	Helsinki Think Companyn kestävyystoiminta

PAINOPISTEALUE: KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Jatkamme osallistumista avoimeen kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön muiden korkeakoulujen kanssa edistääksemme kestävyys- ja vastuullisuuspyrkimyksiä.	Osallistumme aktiivisesti Finn-ARMA-verkoston ja Unifin kestävyysryhmien ja erinäisten kansainvälisten verkostojen (mm. IUCA, SDSN:n Pohjois-Euroopan osasto) toimintaan. Edistämme aktiivisesti kestävyyttä ja vastuullisuutta kansainvälisissä verkostoissa, kuten LERU:ssa ja Una Europassa.	2022-2024	Yhteiskuntasuhteet	Sopimukset ja jäsenyydet

Muita linjauksia ja suunnitelmia

- [Afrikka-ohjelma 2021-2030](#)
- [Eettiset ohjeet](#)
- [Yritysyhteistyö](#)
- [Tutkimusyhteistyö yrityksille](#)

5 PÄIVITTÄINEN TOIMINTA

PAINOPISTEALUEET 2022–2024

- HIILINEUTRAALIUS
- LUONNON MONIMUOTOISUUS JA KIERTOTALOUS
- KESTÄVÄT HANKINNAT
- VASTUULLINEN SJOITUSTOIMINTA
- TASA-ARVO JA MONIMUOTOISUUS
- HYVINVOINTI JA OSALLISTUMINEN

5 PÄIVITTÄINEN TOIMINTA

40 000 IHMISEN YHTEISÖ EDISTÄÄ MUUTOSTA PÄIVITTÄISELLÄ TOIMINNALLAAN

Yli 40 000 ihmisen yhteisönä voimme ja meidän tulee vaikuttaa päivittäisillä toimillamme. Se tarkoittaa konkreettisia toimenpiteitä ilmastokriisin ratkaisemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Tulevaisuus riippuu siitä, mitä teemme nyt.

Jokapäiväinen kestävyys ja vastuullisuus tarkoittaa myös sitä, että pyrimme aktiivisesti edistämään tasa-arvoa, oikeudenmukaisuutta ja hyvinvointia. Sen lisäksi, että yhteisön perustaminen tasa-arvolle, syrjimättömyydelle ja osallistumismahdollisuuksille on oikein, samalla luodaan yhteisö, jolla on paremmat edellytykset vaikuttaa.

Sitoumuksemme

Parannamme merkittävästi ekologista kestävyttämme ja saavutamme hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä. Sisällytämme YK:n kestävä kehityksen tavoitteet osaksi toimintakulttuuriamme. Kestävän sijoittamisen politiikkamme on kunnianhimoinen: tavoitteenamme on olla Euroopan johtava ja vastuullisin yliopistosijoittaja. Kestävyys ja vastuullisuus ohjaavat yliopistoyhteisöä hankinnoissa, palveluissa ja uudistuksissa. Edistämme työyhteisön demokratiaa sekä aitoa ja empaattista monimuotoisuutta, jotka kumpuavat kunnioituksesta jokaista yhteisön jäsentä kohtaan ja halusta tukea toinen toistamme.

PÄIVITTÄINEN TOIMINTA: PAINOPISTEALUEET JA TÄRKEIMMÄT TOIMET KAUDELLA 2022-2024

PAINOPISTEALUE: HIILINEUTRAALIUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Kehitämme hiilijalan- jälkemme laskentaperi- aatteita ja vähennämme ilmastopäästöjä konkreetti- sesti. Saavutamme hiilineut- raaliuden vuonna 2030.	Laadimme yliopistolle hiilineutraaliuden etenemissuunnitelman. Etenemissuunnitelmassa määritellään osatavoitteet ja ehdotetut toimenpiteet, joilla vähennetään ja kompensoidaan eri toimintojen aiheuttamia ilmastopäästöjä. Näin saavutamme tavoitteemme hiilineutraaliudesta vuonna 2030.	Tammikuu 2023	Tutkimuspalvelut, tilat ja kiinteistöt, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, Helsingin yliopiston tietotekniikkakeskus	Etenemissuunnitelma laadittu, toimenpiteet sovittu
	Seuraamme hiilidioksidipäästöjä kattavasti. Kehitämme yliopiston hankintoihin liittyvien hiilidioksidipäästöjen raportointia hankintaluokittain ja seuraamme jatkuvasti toimittajien raportointia. Seuraamme hiilidioksidipäästöjä, kierrätystä, energiankulutusta ja muita mittareita sopimustoimittajien tuottamien raporttien tarkastelussa.	Vuoden 2022 loppuun mennessä	Hankinnat	Raporttien esittely ja seuranta, Hanselin hiilidioksidiraportin jatkokehitys ja julkaisu Flamma-intranetissä
	Lisäämme hiilineutraalin kaukolämmön osuutta.	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt	Hiilineutraalin kaukolämmön osuus kaikesta kaukolämmöstä Suunnitelma hiilineutraaliin energiahankintaan siirtymisestä valmis vuonna 2022
	Lisäämme uusiutuvan energian tuotantoa yliopistokiinteistöissä. Vuonna 2025 vähintään 5 % yliopiston rakennuksissa käytetystä energiasta tuotetaan uusiutuvilla menetelmillä paikan päällä (lähtötaso: 1,5 %).	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt	% uusiutuvasta energiasta tuotetaan paikan päällä

PAINOPISTEALUE: HIILINEUTRAALIUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Kehitämme hiilijalan- jälkemme laskentaperi- aatteita ja vähennämme ilmastopäästöjä konkreet- tisesti. Saavutamme hiilineutraaliuden vuonna 2030.	Ryhdyimme konkreettisiin energiansäästötoimenpiteisiin. Tavoitteemme on, että yliopiston käyttämien rakennusten energian- ja vedenkulutus on vuonna 2025 pienentynyt 10 % vuoden 2014 tasosta. Paikannamme lämpövuotoja toteuttamalla lämpökuvauksia kiinteistöissämme, korjaamme vuodot ja selvitämme toimenpiteiden vaikutuksen lämmitykseen liittyvään energiankulutukseen. Tavoitteena on laatia kuvauksia varten kampuskohtaiset ohjelmat. Tarkistamme kulutuksen seurannan periaatteet ja pyrimme tarjoamaan käyttäjille reaaliaikaista tietoa kulutuksesta. Tutkimme kiinteistöjen lämpötiloja ja kavennamme sisä- ja ulkolämpötilojen välistä eroa. Alamme hyödyntää av-laitteiden energiaa säästäviä ominaisuuksia (automaattinen sammutus) ja pidennämme laitteiden elinkaarta teknisin ratkaisuin (heittimien laservalonlähteet).	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Vuotuinen energiansäästö laskettu
	Tuemme hiilineutraalia työmatkaliikennettä parantamalla pyöräilymahdollisuuksia ja lisäämällä sähköautojen latauspisteitä. Harkitsemme vaihtoehtoisia polttoaineita (kaasu ja sähkö) liikennevälineiden hankinnassa ja pyrimme mahdollisimman pieniin ympäristövaikutuksiin niin, että liikennevälineiden suuruusluokka ja tehokas käyttö otetaan huomioon.	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Sähköautojen latauspisteiden määrä Maksullinen ja valvottu pysäköinti kampuksilla

PAINOPISTEALUE: HIILINEUTRAALIUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Kehitämme hiilijalan- jälkemme laskentaperi- aatteita ja vähennämme ilmastopäästöjä konkreet- tisesti. Saavutamme hiilineut- raaliuden vuonna 2030.	Tehostamme työtilojen käyttöä ja vähennämme henkilöstön työmatkaliikennettä hyödyntämällä hybridityömallin ohjeistusta. Vähennämme rekrytointiin liittyvää matkustusta muun muassa toteuttamalla työhaastatteluita, opetusnäytteitä ja vierailuja etänä digitaalisten työkalujen avulla.	2022	Henkilöstöpalvelut	Hybridityön ohjeistus valmis
	Laadimme etenemissuunnitelman vähähiiliselle rakentamiselle.	Tammikuu 2024	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Etenemissuunnitelma laadittu

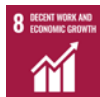
PAINOPISTEALUE: LUONNON MONI- MUOTOISUUS JA KIERTOTALOUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Parannamme merkittävästi ekologista kestävyttämme ja toimimme aktiivisesti luontokadon estämiseksi. Laadimme yliopistolle kiertotalousmalleja ja -ohjeita kehittämällä uusia toimivia käytäntöjä palveluiden käyttämiseksi sekä laitteiden ja tilojen jakamiseksi, vuokraamiseksi ja kierrättämiseksi.	Toteutamme luontopääoma- ja ekosysteemipalvelukartoituksen yliopiston neljällä kampuksella. Samalla kokoamme yhteen ehdotettuja toimenpiteitä, joilla edistetään luonnon monimuotoisuutta kampusten viheralueilla ja minimoidaan luontoon kohdistuvat haitat.	Tammikuu 2025	Viestintä ja yhteiskuntasuhteet, tilat ja kiinteistöt	Luontopääoma- ja ekosysteemipalvelukartoitus tehty Toimenpide-ehdotukset tehty
	Laadimme kestäväen rakentamisen ohjeet/mallikriteerit. Asetamme kierrätystavoitteet jokaiselle rakennushankkeelle.	Tammikuuhun 2025 mennessä	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Kestävyys- ja vastuullisuuskriteerit vakiinnutettu ja raportointimallit käytettävissä kilpailutuksissa
	Edistämme laitteiden kiertoa ottamalla käyttöön järjestelmän, jossa yksiköt voivat kierrättää vanhoja laitteita (esim. laboratoriolaitteet). Saman järjestelmän puitteissa yksiköt voivat ilmoittaa muille vähän käytetyistä laitteista, joita muutkin yksiköt voivat käyttää.	Vuoden 2023 loppuun mennessä	Hankinnat, laboratoriopalvelut	Toimintatapa otettu käyttöön
	Laadimme ulkoisille suunnittelijoille ja sisäisille käyttäjille ohjeet kalusteiden pitkäikäisyydestä ja huollosta sekä suositeltavista huonekalumateriaaleista, ja suosittelemme varastossa olevien laitteiden ja kalusteiden käyttöä. Teemme av-laitteiden ja kalusteiden kierrosta ja uusiokäytöstä mahdollisimman tehokasta. Etsimme uusia myyntikanavia.	2024	Laboratoriopalvelut	Yliopiston ulkopuolelle kierrätettyjen kalusteiden määrä

PAINOPISTEALUE: LUONNON MONI- MUOTOISUUS JA KIERTOTALOUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUT- TAMISEN SEURANTA
Parannamme merkittävästi ekologista kestävyttämme ja toimimme aktiivisesti luontokadon estämiseksi. Laadimme yliopistolle kiertotalousmalleja ja -ohjeita kehittämällä uusia toimivia käytäntöjä palveluiden käyttämiseksi sekä laitteiden ja tilojen jakamiseksi, vuokraamiseksi ja kierrättämiseksi.	Laadimme uudet kiinteistöjen ympäristövastuuta koskevat ohjeet, jotka otetaan kaikkien kiinteistöjen lähtökohdaksi.	2023	HY247	Ohjeistus laadittu
	Vähennämme sekajätteen määrää tehostamalla lajittelua. Jatkamme lajittelumahdollisuuksien kehittämistä, päivitämme lajitteluohjeita ja laadimme jäteastioiden mittoihin liittyviä ohjeita. Järjestämme jätteenlajittelukoulutusta.	2022-2024	HY247, tilat ja kiinteistöt	Yliopiston jätemääriä seurataan entistä kattavammin (kokonaismäärä ja kampuksittain)
	Parannamme jätehuoltoon liittyvän raportoinnin vertailukelpoisuutta.			
	Edistämme kestävä kehityksen periaatteiden sisällyttämistä tutkimuslaboratorioiden päivittäiseen toimintaan. Edistämme laboratoriolaitteiden korkeampaa käyttöastetta ja luomme mittareita tällaisten laitteiden käytön seurantaan. Lisäämme tutkimuslaitteiden elinkaaren tehokasta hallintaa. Edistämme kestävien teknisten ratkaisujen käyttöönottoa. Tarjoamme laboratoriohenkilöstölle koulutusta tavaravirroista, kiertotaloudesta ja vastuullisuudesta laboratorioissa.	Vuoden 2024 loppuun mennessä	Tutkimuspalvelut	Infrastruktuurien käyttöasteen mittarit luotu ja seurannassa Teemat sisällytetty koulutukseen

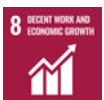

PAINOPISTEALUE: HANKINNAT	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Painotamme kohtuullisuuden, kestävyys- ja vastuullisuuden periaatteita yliopiston hankinta- ja kilpailutusohjeissa. Edistämme hankinnoissamme toimittajien oikeudenmukaista toimeentuloa. Edistämme tutkimuslaitteiden ja -tarvikkeiden vastuullisuutta.	Uudistamme yliopiston hankinta- ja kilpailutusperiaatteet, joissa painotetaan kohtuullisuuden, kestävyys- ja vastuullisuuden periaatteita. Laadimme vastuullisten hankintojen ohjeet, joissa painotetaan uusien hankintojen sijaan kohtuullisuuden periaatetta.	Vuoden 2022 loppuun mennessä	Hankinnat	Ohjeet päivitetty
	Kilpailutuksissa yliopisto valitsee yhteistyökumppaneikseen toimittajia, jotka sitoutuvat kaikilta osin vastuulliseen toimintaan. Kilpailutuksissa edellytetään hiilidioksidiraportointia sekä suunnitelmaa hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle ja raportoinnille. Valitsemme ensisijaisesti kumppaneita, joiden toiminta on hiilineutraalia tai jotka kompensoivat päästöjään.	2021-2024	Hankinnat	Toimittajaseuranta, raportoinnin seuranta, toimittajien ympäristöohjelmien seuranta
	Edellytämme, että hankkimamme tavarat ja laitteet toimitetaan hiilineutraaleilla tai hiilikompensoiduilla toimitusmenetelmillä. Energiankulutusta käytetään valintakriteerinä laitehankinnoissa niin, että alhaisempi energiankulutus merkitsee tuotteiden korkeampaa laatua. Hankimme tavaroita ja laitteita, jotka voidaan kierrättää ja joiden elinikä on pitkä.	2021-2024	Hankinnat	Energiankulutus laitehankintojen valintakriteerinä
	Sitoudumme säilyttämään Reilun kaupan korkeakoulu -arvonimen.	2022-2024	Yhteiskuntasuhteet	Reilun kaupan korkeakoulujen kriteerien noudattaminen

PAINOPISTEALUE: VASTUULLINEN SIJOITUSTOIMINTA	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Haluamme olla Euroopan vastuullisin yliopisto-sijoittaja. Sijoitustoimintaamme säätelevät ja ohjaavat sijoitustoiminnan ja rahankäytön periaatteet, vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet ja sijoitus-suunnitelma. Yhteenvetona voidaan todeta, että sijoituksiemme on katettava vastuumme yliopistolle itselleen, sen kumppaneille, yhteiskunnalle sekä ympäristölle.	Lisäämme vaikuttavuussijoittamista. Sijoitamme yhdessä mm. Finnfundin kanssa.	2024	Sijoitustiimi	MEUR
	Lisäämme sijoituksia startup- ja spin-out-yrityksiin. Uusien sijoitusten laajuus ja määrä.	2024	Sijoitustiimi	N, MEUR
	Laadimme vastuullisuusraportin listatuista sijoituksistamme. Luomme uuden raportin listatuista sijoituksista yhdessä ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa.	2022	Sijoitustiimi	Julkaisu
	Parannamme listaamattomia sijoituksiamme koskevaa vastuullisuusraportointia. Keräämme tietoa ja tuotamme uuden vastuullisuusraportin listaamattomista sijoituksistamme.	2023	Sijoitustiimi	Julkaisu
	Vähennämme sijoituksiemme hiilijalanjälkeä. Otamme yhteyttä rahastonhoitajiin ja kohdennamme sijoituksemme uudelleen.	2024	Sijoitustiimi	Hiilijalanjälki

PAINOPISTEALUE: TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Sitoudumme edistämään tasa-arvoa ja ehkäisemään syrjintää kaikessa toiminnassamme. Haluamme olla edelläkävijä monimuotoisuutta kunnioittavan ilmapiirin luomisessa.	Tarkistamme yliopiston kielipolitiikan sekä epäasiallista käyttäytymistä ja häirintää koskevat ohjeet ja parannamme toimintamme saavutettavuutta.	2022-2023	Henkilöstöpalvelut, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta, yleishallinto	Linjaukset ja periaatteet tarkistettu
	Kehitämme rekrytoinnin saavutettavuutta ja syrjimättömyyttä. Otamme käyttöön uuden rekrytointijärjestelmän, jossa saavutettavuus otetaan entistä paremmin huomioon. Alamme käyttää Euroopan sosiaalirahaston Recognizing International Talent -tunnusta. Tässä yhteydessä panostamme tiedostamattomien ennakkoluulojen tunnistamiseen ja otamme tarkasteluun rekrytoinnissa käytettävät kielivaatimukset.	2022	Henkilöstöpalvelut	Uusi rekrytointijärjestelmä käytössä, Recognizing International Talent -tunnus käytössä
	Teemme selvityksen sukupuoleen perustuvasta väkivallasta yliopistolla ja hyödynnämme sen tuloksia toimintamme jatkokehittämisessä (UniSAFE-hanke).	2022-2023	Henkilöstöpalvelut	Selvitys toteutettu
	Vuonna 2022 keskitymme vammaisinkluusioon lisäämällä tietoisuutta aiheesta, järjestämällä koulutusta ja kehittämällä yliopiston toimintaa inklusion näkökulmasta.	2022	Henkilöstöpalvelut, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta	Koulutusta ja tapahtumia järjestetty
	Lisäämme tietoa saavutettavista kulkureiteistä ja tarkastelemme mahdollisuutta liittyä kaupungin palvelukarttaan.	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Toteutettujen saavutettavuusarviointien määrä
	Lisäämme sukupuolineutraalien wc-tilojen määrää.	2022-2024	Tilat ja kiinteistöt, HY247	Sukupuolineutraalien wc-tilojen osuus

PAINOPISTEALUE: HYVINVOINTI JA OSALLISTUMINEN	ESIMERKKEJÄ TÄRKEIMMISTÄ TOIMISTA	AIKAVÄLI	VASTUUYKSIKKÖ	TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEN SEURANTA
Edistämme yliopiston arvoja, hyvinvoivaa työ- ja opiskeluyhteisöä, sekä yhteisöllistä ja osallistavaa toimintakulttuuria.	Seuraamme ja kehitämme hyvinvointia järjestelmällisesti toteuttamalla yliopiston laajuisen työhyvinvointikyselyn kahden vuoden välein sekä laatimalla yksiköille työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista seurataan. Kehitämme työhyvinvointikyselyn tuloksien avulla johtamista ja esihenkilötyötä.	2022-2024	Henkilöstöpalvelut, toimialajohtajat	Hyvinvointikysely ja kehittämissuunnitelmat toteutettu
Varmistamme, että jokainen yliopistoyhteisön jäsen saa tilaisuuden osallistua heihin vaikuttaviin asioihin ja saa tietoa oikea-aikaisesti.	Tarjoamme vastuulliseen johtamiseen ja esihenkilötyöhön keskittyvää koulutusta tarjoamalla esihenkilöille koulutusohjelman, joka vahvistaa heidän osaamistaan valmentavassa ja vuorovaikutteisessa johtamisessa. Arvioimme johtamista ja esihenkilötyötä sekä hyödynnämme tuloksia tulevien kehityskohteiden hahmottamisessa.	2022-2024	Henkilöstöpalvelut	Koulutusohjelma tarjolla
	Työnantajana otamme vastuun työmarkkinoilla heikoissa asemissa olevista ihmisistä. Toteutamme vähemmistöjen työllistämishojelman. Palkkaamme siviilipalvelustaan suorittavia sekä työttömiä työnhakijoita.	2022-2024 2022	Henkilöstöpalvelut	Vähemmistöjen työllistämishojelma toteutettu
	Autamme yliopiston kansainvälisiä maisteriopiskelijoita työllistymään kohdennetun harjoitteluohjelman kautta. Kaikki harjoittelupaikkamme ovat palkallisia.	2023-2024	Henkilöstöpalvelut	Kansainvälisten harjoittelijoiden määrä
	Tuemme kansainvälisten tutkijoiden puolisoiden kotoutumista HEI LIFE -hankkeen tarjoamilla uusilla palveluilla: verkostoilla, tukiaineistoilla ja urayhteistyöllä.	2022	Henkilöstöpalvelut	HEI LIFE -hankkeen tuotokset

Muita linjauksia ja suunnitelmia

- Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja esteettömyys
- Helsingin yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2021-2024
- Vastuullinen sijoitustoiminta
- Vastuullisen sijoitustoiminnan periaatteet
- Helsingin yliopiston sijoitussuunnitelma 2021-2022
- Eettiset ohjeet
- HY247 vastuullisuusraportti
- Kiinteistöjen vastuullisuusraportti

EDISTYMISEN TARKASTELU ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

Yliopistot ovat aina olleet tutkimuksen, uudenlaisen ajattelun ja katsantokantojen uudelleenharkinnan tyyssijoja. Toimintaamme vaikuttaa myös jatkuva kanssakäyminen ympäröivän maailman kanssa. Uusia ideoita syntyy, tutkimustieto tuottaa uusia oivalluksia, lait ja säädökset muuttuvat – samoin kehittyy kestävyys- ja vastuullisuustoimintamme. Haluamme jättää joustavasti tilaa tutkimiselle, keksimiselle ja luomiselle.

Helsingin yliopiston kestävyys- ja vastuullisuustiimi on keskitetysti vastuussa toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvästä tuesta ja seurannasta sekä tarvittaessa ohjelman muokkaamisesta. Julkaisemme vuosittain kestävyys- ja vastuullisuusraportin, joka kertoo läpinäkyvästi toimintatavoistamme ja toimenpiteidemme edistymisestä. Raportti tarjoaa katsauksen kestävyiden edistämiseen tähtääviin toimiin yliopiston arjen toiminnassa, tutkimuksessa, opetuksessa ja vuorovaikutuksessa.

TIETEEN VOIMALLA – MAAILMAN PARHAAKSI

HELSINGIN YLIOPISTO